

JESU LI SAMO PETICE GARANCIJA USPJEHA U ŽIVOTU?

Nikolina Vugdelija

Uspjeh učenika u školi do dana današnjega vrednuje se ocjenama, iako se u našem suvremenom obrazovnom sustavu sve više nameće tema i o njoj se sve energičnije raspravlja: Jesu li ocjene (petice) jedini pokazatelj budućeg uspjeha u životu?

Krajem nastavne godine pojačava se pritisak roditelja na nastavnike i profesore zbog trenutnih ocjena njihove djece u e-dnevniku. Pritisak ne jenjava ni kada nastupi zakonska zabrana dolaska roditelja na informacije. Svega tu bude, od vike i vrijeđanja do prijetnji inspekcijama i medijima. Pritisak kulminira u zadnjem mjesecu školske nastave, ali nastavna godina traje 10 mjeseci i što je sa svim mogućim oblicima suradnje učitelja i roditelja do tada?!? Zašto roditelji kao isključive krivce za neuspjeh (ako su ocjene mjerilo uspjeha) vide učitelje, a ne djecu?! Ili možda sebe?! Miro Pandur kaže: „Ocjene nisu pregovori između roditelja i škole; one su lekcija o odgovornosti koju dijete mora samo naučiti.”

Znamo da su ocjene bitne za upis djece u sljedeće razine obrazovanja, kao i smještaje u učeničke/studentske domove, ali to je naknada za učenički minuli rad tijekom cijele nastavne godine, a ne samo za zadnjih mjesec dana.

Uspjeh učenika nije samo pitanje ocjena, već i razvoja vještina i ustrajnosti. On ovisi o uzajamnom djelovanju obitelji, škole, društva i individualnih karakteristika. Ulaganje u obrazovanje i stvaranje pozitivnog okruženja za učenje ključni su za oblikovanje uspješnih i sretnih pojedinaca koji će onda doprinositi boljem društvu.

Roditelji nerijetko zaboravljaju kako je za dijete važno u osnovnoj školi učiti o radnim navikama, već kao mjerilo uspjeha vrednuju samo učenje za ocjenu. Stoga zamjeraju učiteljima kad pregledavaju pišu li djeca domaću zadaću ili donose li potreban radni pribor u školu. Radne su navike nužne za svakodnevno obavljanje aktivnosti i razvijanje odgovornog čovjeka. S dobrim radnim navikama djeca razvijaju samo-

pouzdanje koje im je potrebno za život, a time šalju poruku drugima da se mogu u njih pouzdati.

Snalažljivost je vještina koja se razvija ukoliko djetetu ne servirate sve, već ga potičete da istražuje sam. Ako kao roditelji primjerice rješavate školske obaveze i zadatke umjesto djeteta kako bi mu ocjena bila što bolja, nećete dijete naučiti samostalnosti, niti će dijete osjećati potrebu da se samo potrudi oko nečega kako bi uspjelo. Snalažljiva je osoba kreativna, brzo donosi odluke i samostalna je.

Današnja djeca često ne znaju učiti, a često se ni ne trude naučiti kako učiti. Neki roditelji koliko god mogu rade umjesto njih (čitaju lektire, pišu domaće zadaće, rade skripta...), a drugi im plaćaju instrukcije misleći kako su time sve riješili i kako će tako sve djeci „učiti“ u glavu. S druge strane, djeca se ponašaju poput boce s čepom i ne dopuštaju da im išta od ponuđenih informacija „uđe“ u glavu. Naučiti učiti vještina je kojom nećete vi umjesto djeteta raditi zadatke ili ga podsjećati što treba raspitujući se kod drugih roditelja, već je smisao da dijete ovlada organizacijskim vještinama oko učenja te poznaje tehnike učenja kojima uči potrebno. Živimo u ubrzanom vremenu i potrebne su nam vještine učenja u životu. U trenu kad pomislimo da sve znamo, nešto se u društvu promijeni i opet treba učiti to novo.

Zato je važno da kod djeteta razvijate taj istraživački duh, da bude znatiželjno, da se raspituje i istražuje što je novo na polju o kojem uči. Učenje ne prestaje ni kada se zaposlimo, ono je cjeloživotno i od nas traži neprestani angažman.

Zbog nedovoljne verbalne komunikacije uslijed razvoja moderne tehnologije, današnji se mladi ponekad ponašaju kao da ne znaju razgovarati i izražavati svoje emocije. Komunikacijske su vještine potrebne svakoj osobi. Ako dijete zna kritički promišljati, izražavati svoje potrebe i osjećaje, moći će lakše rješavati sukobe i probleme. Poznavanje i primjena komunikacijskih vještina djetetu omogućuje lakše sklapanje prijateljstva, uspjeh u poslu te sigurnost u sebe. Pisac i dobitnik Nobelove nagrade W. B. Yeats ovako opisuje obrazovanje: „Obrazovanje nije punjenje vjedara, nego paljenje vatre.“ Stoga, pripremite djecu za život na različite načine jer petice će im možda osigurati upis u željenu školu, a sve ostale vještine će im pomoći uspjeti u životu.